

Regnskapsanalyse

Utvelgelse, analyse og konklusjon

Agenda

- Utvelgelse, analyse og konklusjon
 - Relevante nøkkeltall
 - Analyse av lønnsomhet
 - Analyse av likviditet
 - Analyse av soliditet
 - Oppsummering

Relevante nøkkeltall

- Nøkkeltallene skal kunne gi styringsinformasjon til selskapets ledelse og styret.
- Trender og utviklinger skal fanges opp på et tidlig stadium.
- Beslutningsinformasjon!

Relevante nøkkeltall

- Nøkkeltallene bør i størst grad legges mot driverne for lønnsomhet

God forståelse er en forutsetning

Siden regnskaper bærer preg av visse valgmuligheter og estimer basert på beste vurdering fra ledelsen, krever det at du som rådgiver er deg dette bevisst og har kunnskap om virksomheten og bransjen for å vurdere de valgene og det skjønnet som er lagt til grunn for regnskapet og at du opparbeider deg en bedre forståelse av det som rapporteres, og, ikke minst, identifiserer eventuelle utfordringer for selskapene.

Relevante nøkkeltall

- Generelle:
 - Omsetning
 - Driftsresultat og driftsmargin
 - Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)
 - Resultat før skatt
 - Avkastning på sysselsatt kapital
 - Kontantstrøm fra drift
 - Likviditetsgrader
 - Arbeidskapital
 - Egenkapitalandel

Relevante nøkkeltall

- Produksjonsbedrifter / handelsbedrifter:
 - Skurutbytte (hvor mye av innsatsfaktoren utnyttes i produksjonen)
 - Pris pr kvantum (m³, lm, kg)
 - Varelagerets omløpshastighet
 - Bruttofortjeneste
 - Lønnsomhet per produkt eller tjeneste
 - Likviditet
 - Arbeidskapital
 - Produksjonsrater – mål for produksjonsantall
 - Nedetid i produksjonen
 - Skrot i %

Relevante nøkkeltall

- Tjenesteytende næringer
 - Effektiv timesats
 - Fakturerbare timer
 - Faktureringsgrad
 - Kapitalbinding
 - Sykefravær
 - Antall nye kunder
 - Antall dager pr prosjekt
- Hotel / overnatting
 - Belegg
 - Pris pr rom

Relevante nøkkeltall

- Handel
 - Bruttofortjeneste
 - Omløpshastighet på varelageret
 - Lønnsomhet per produkt
 - Omsetning fordelt på åpningstider

Relevante nøkkeltall

- Restaurant
 - Varekost i prosent av omsetning
 - Hver varegruppe for seg
 - Kapitalbinding i varelageret
 - Svinn i varelageret

Relevante nøkkeltall

- Entreprenører
 - Utnyttelse av maskinparken
 - Bidrag per prosjekt
 - Faste kostander i prosent av omsetningen
 - H verdi (mål for skadeomfanget på personer)
 - Sykefravær

Agenda

- Utvelgelse, analyse og konklusjon
 - Relevante nøkkeltall
 - **Analyse av lønnsomhet**
 - Analyse av likviditet
 - Analyse av soliditet
 - Oppsummering

Lønnsomhet

- Følgende nøkkeltall er ofte brukt om lønnsomhet:
- Driftsresultat / driftsmargin
- Kontantstrøm fra drift / EBITDA
- Avkastning på sysselsatt kapital

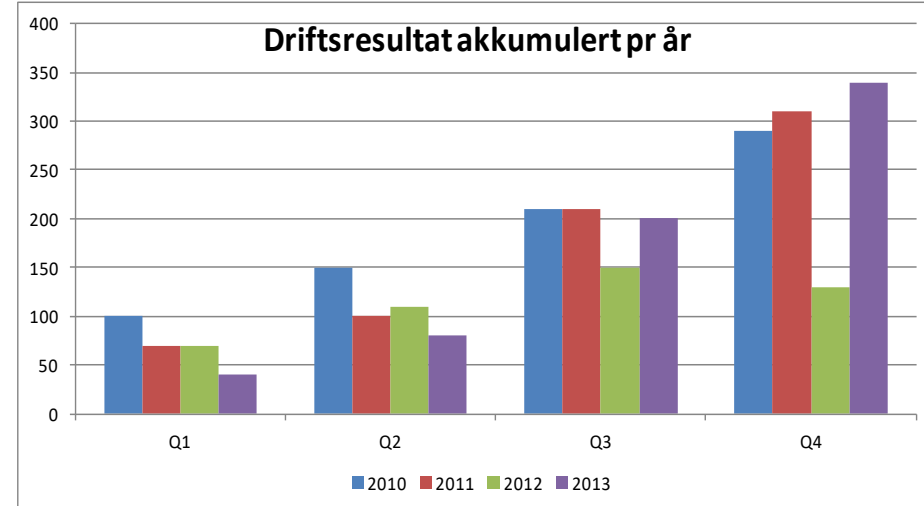
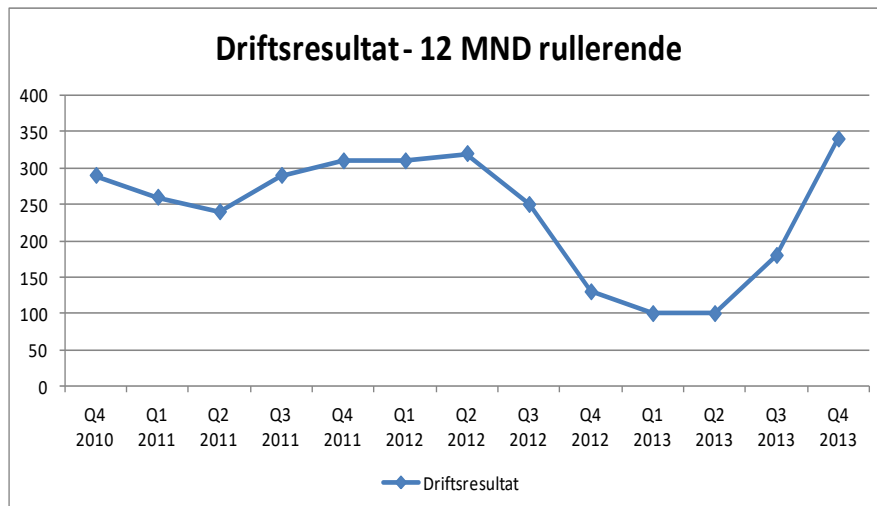
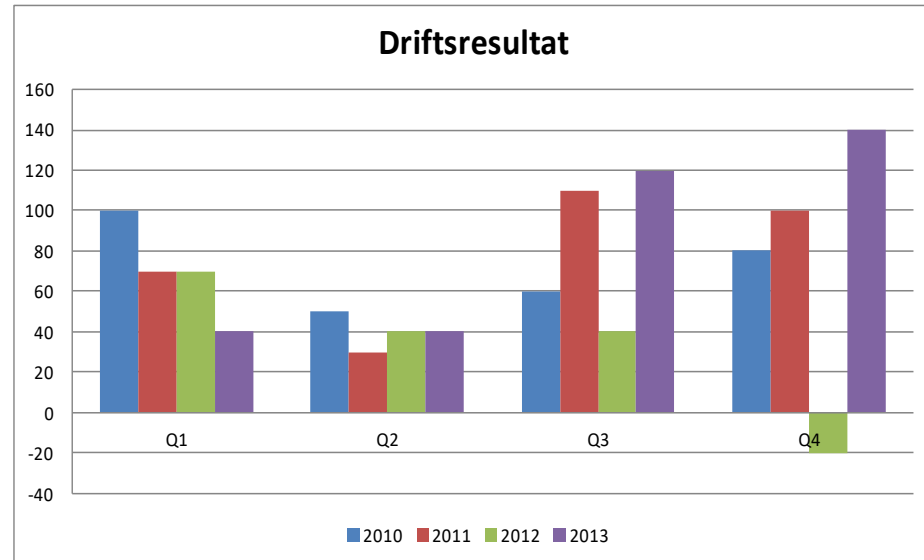
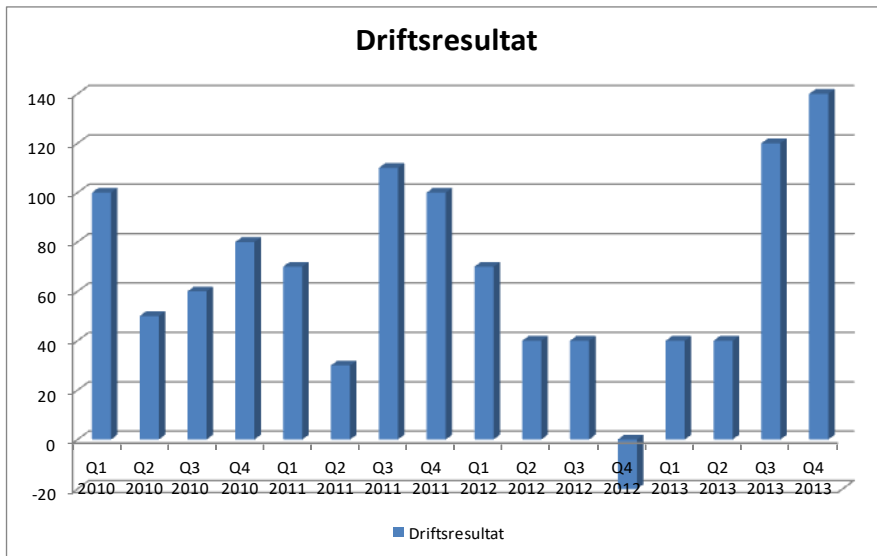
Driftsresultat / driftsmargin

- Svært viktig nøkkeltall
- Viser hva hovedvirksomheten generer av resultater
- Ved å benytte margin tall blir det enklere med sammenligning

Salgsinntekt	7 000 000	4 750 000
Annen driftsinntekt	500 000	475 000
Driftsinntekter	7 500 000	5 225 000
Varekostnad	4 470 000	2 821 500
Lønnskostnad	1 100 000	1 045 000
Avskrivning	465 000	156 750
Annen driftskostnad	750 000	522 500
Driftskostnader	6 785 000	4 545 750
Driftsresultat	715 000	679 250
Driftsmargin	9,5 %	13,0 %

Viktige vurderingspunkter:
Er det ordinære drifts poster
eller unormale engangseffekter
i resultatet?

Driftsresultat akkumulert pr kvartal

Kontantstrøm fra drift vs EBITDA

- Fokus på kontantstrømmer er svært viktig
- Forenklet er dette lik driftsresultat før avskrivninger
- EBITDA = Earnings before interests taxes depreciations and amortizations

Resultatstørrelse som blant annet benyttes i endel verdivurderinger eller andre sammenhenger hvor du ønsker å se bort fra den kalkulatoriske avskrivningskostnaden. Men også en raskt metode for å se hva driften generer av kontantstrøm

- Mer nøyaktig skal man også justere for endringer i arbeidskapital
- Endringer i arbeidskapitalen er viktig å ha fokus på da spesielt ønske om vekst vil binde mye kapital. Dette må man ha fokus på ved ønske om vekst.

Kontantstrøm fra drift / EBITDA

	31.12.12	31.12.11
Driftsmidler	933 400	172 400
Varer	600 000	164 621
Fordringer	989 197	689 141
Bank og kontanter	356 954	1 141 916
Sum eiendeler	2 879 551	2 168 078
Aksjekapital	100 000	100 000
Annen egenkapital	738 430	331 630
Sum egenkapital	838 430	431 630
Gjeld til kredittinstitusjon	1 000 000	700 000
Leverandørgjeld	388 000	240 832
Offentlig gjeld	367 030	379 562
Skyldig lønn	250 000	358 077
Annen gjeld	36 090	57 976
Sum gjeld	2 041 120	1 736 447
Sum egenkapital og gjeld	2 879 551	2 168 078

	2012	2011
Salgsinntekt	7 000 000	4 750 000
Annen driftsinntekt	500 000	475 000
Driftsinntekter	7 500 000	5 225 000
Varekostnad	4 470 000	2 821 500
Lønnskostnad	1 100 000	1 045 000
Avskrivning	465 000	156 750
Annen driftskostnad	750 000	522 500
Driftskostnader	6 785 000	4 545 750
Driftsresultat	715 000	679 250
Driftsmargin	9,5 %	13,0 %
Annen finansinntekt	300 000	570 000
Annen finanskostnad	-450 000	-332 500
Netto finansposter	-150 000	237 500
Resultat før skattekostnad	565 000	916 750
Skattekostnad	158 200	256 690
Årsresultat	406 800	660 060
EBITDA	1 180 000	836 000
Kontantstrøm fra drift	591 733	

Avkastning på sysselsatt kapital

- Finansielt nøkkeltall som forteller hvilken avkastning den operative driften i selskapet gir i forhold til den kapitalen den skal forrente.
- Med sysselsatt kapital menes totalkapitalen minus rentefri gjeld eller egenkapital pluss rentebærende gjeld

$$R_{SK} = \frac{\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig sysselsatt kapital}} \cdot 100\%$$

Avkastning på sysselsatt kapital

	31.12.12	31.12.11
Driftsmidler	933 400	172 400
Varer	600 000	164 621
Fordringer	989 197	689 141
Bank og kontanter	356 954	1 141 916
Sum eiendeler	2 879 551	2 168 078
Aksjekapital	100 000	100 000
Annen egenkapital	738 430	331 630
Sum egenkapital	838 430	431 630
Gjeld til kredittinstitusjon	1 000 000	700 000
Leverandørgjeld	388 000	240 832
Offentlig gjeld	367 030	379 562
Skyldig lønn	250 000	358 077
Annen gjeld	36 090	57 976
Sum gjeld	2 041 120	1 736 447
Sum egenkapital og gjeld	2 879 551	2 168 078

Sysselsatt kapital

1 838 430 **1 131 630**

	2012	2011
Salgsinntekt	7 000 000	4 750 000
Annen driftsinntekt	500 000	475 000
Driftsinntekter	7 500 000	5 225 000
Varekostnad	4 470 000	2 821 500
Lønnskostnad	1 100 000	1 045 000
Avskrivning	465 000	156 750
Annen driftskostnad	750 000	522 500
Driftskostnader	6 785 000	4 545 750
Driftsresultat	715 000	679 250
Driftsmargin	9,5 %	13,0 %
Annen finansinntekt	300 000	570 000
Annen finanskostnad	-450 000	-332 500
Netto finansposter	-150 000	237 500
Resultat før skattekostnad	565 000	916 750
Skattekostnad	158 200	256 690
Årsresultat	406 800	660 060

Avkastning sysselsatt kapital

68,3 %

110,4 %

Agenda

- Utvelgelse, analyse og konklusjon
 - Relevante nøkkeltall
 - Analyse av lønnsomhet
 - **Analyse av likviditet**
 - Analyse av soliditet
 - Oppsummering

Likviditet

- Likviditet innebærer evne til å betale gjeld ved forfall
- Nøkkeltall som beregnes ut fra resultatregnskap og balanse på et gitt tidspunkt
 - Likviditetsgrad 1
 - Likviditetsgrad 2
 - Arbeidskapital
- Stømningsanalyser viser endringen i forholdet mellom inn- og utbetalingene mellom to gitte tidspunkter

Likviditetsstyring handler om å flytte likviditet fra der du har den til der hvor du har bruk for den

Likviditetsstyring er å planlegge, organisere og kontrollere bedriftens verdistrømmer for å bedre likviditeten.

Cash is king!

Balansen spesifisert

Anleggsmidler (AM)	Egenkapital (EK)
Minst likvide omløpsmidler (Minst LOM)	Langsiktig gjeld (LG)
Mest likvide omløpsmidler (MLOM)	Kortsiktig gjeld (KG)

Vi ønsker å få frem fokuset på balansen og hva som er de forventede likviditetsmessige effektene av hvordan balansen er satt sammen.

Kortsiktig gjeld er forpliktelse som forfaller innen ett år, mens omløpsmidler er midler i foretaket som kan likvideres innen ett år.

Likviditetsgrader

Måler bedriftens evne til å dekke sine betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller.

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler + ubenyttet kassekreditt}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Krav > 2

$$\text{Likviditetsgrad 2} = \frac{\text{Mest likvide omløpsmidler * + ubenytt kk}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Krav > 1

* Kan gjøres likvide 3-6 mnd. Varelager trekkes ofte ut her

Likviditetsgrader

	31.12.12	31.12.11
Driftsmidler	933 400	172 400
Varer	600 000	164 621
Fordringer	989 197	689 141
Bank og kontanter	356 954	1 141 916
Sum eiendeler	2 879 551	2 168 078
Aksjekapital	100 000	100 000
Annen egenkapital	738 430	331 630
Sum egenkapital	838 430	431 630
Gjeld til kredittinstitusjon	1 000 000	700 000
Leverandørgjeld	388 000	240 832
Offentlig gjeld	367 030	379 562
Skyldig lønn	250 000	358 077
Annen gjeld	36 090	57 976
Sum gjeld	2 041 120	1 736 447
Sum egenkapital og gjeld	2 879 551	2 168 078

Likviditetsgrad 1

1,87

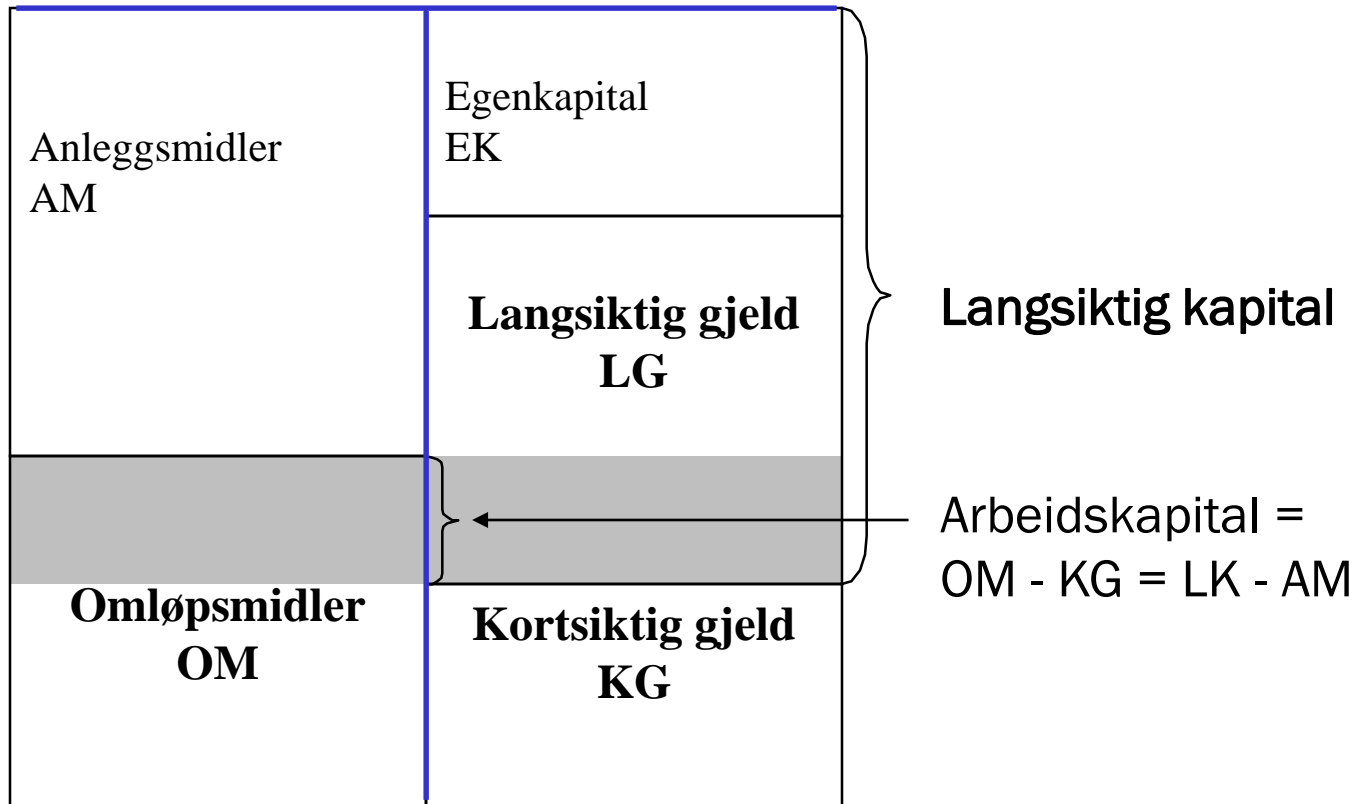
1,93

Likviditetsgrad 2

1,29

1,77

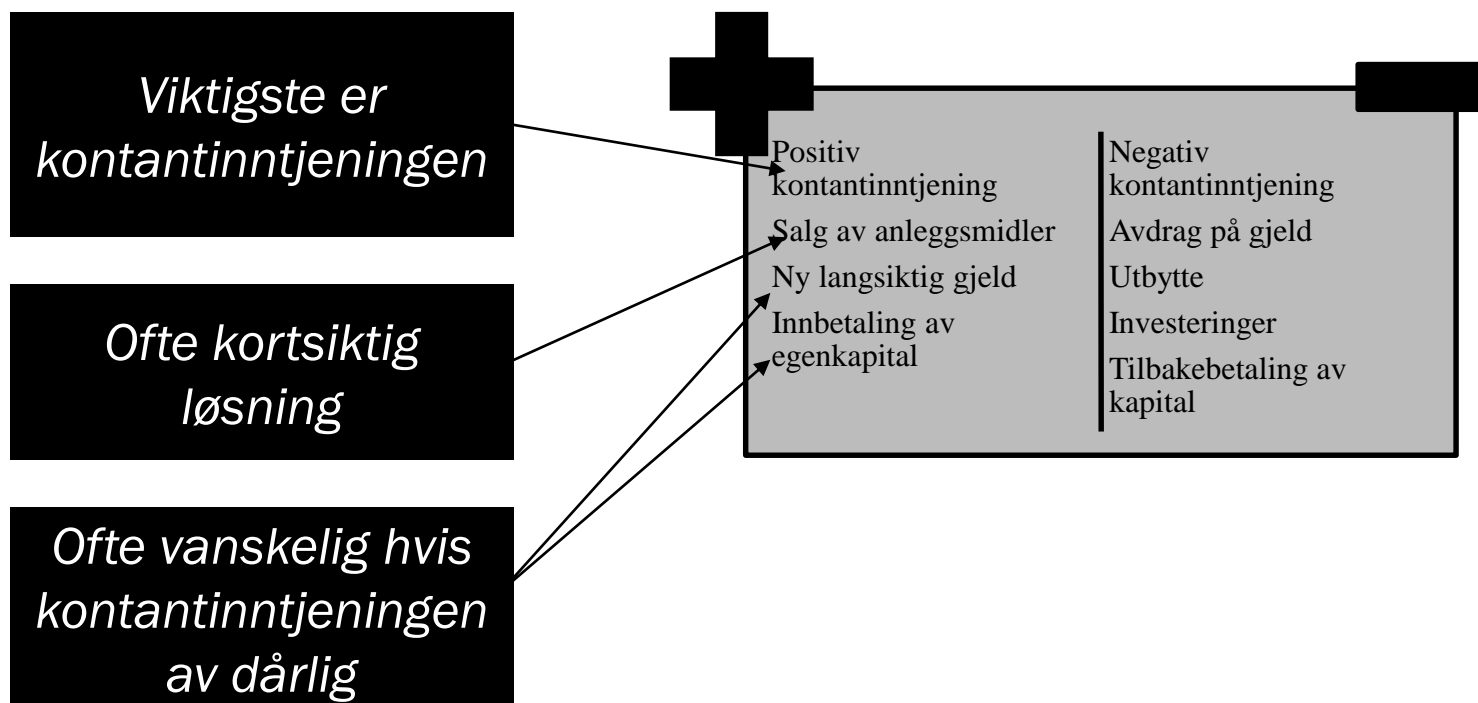
Bedriftens arbeidskapital

Bedriftens arbeidskapital

- De mest typiske balansepostene som inngår i arbeidskapitalen er:
 - Varelager
 - Kundefordringer
 - Leverandørgjeld
- Ved en vekst strategi må man ha fokus på at vekst vil binde kapital i økt varelager og økt kundefordringer. Mye av denne kapitalbindingen bør finansieres med langsiktig kapital.

Bedriftens arbeidskapital

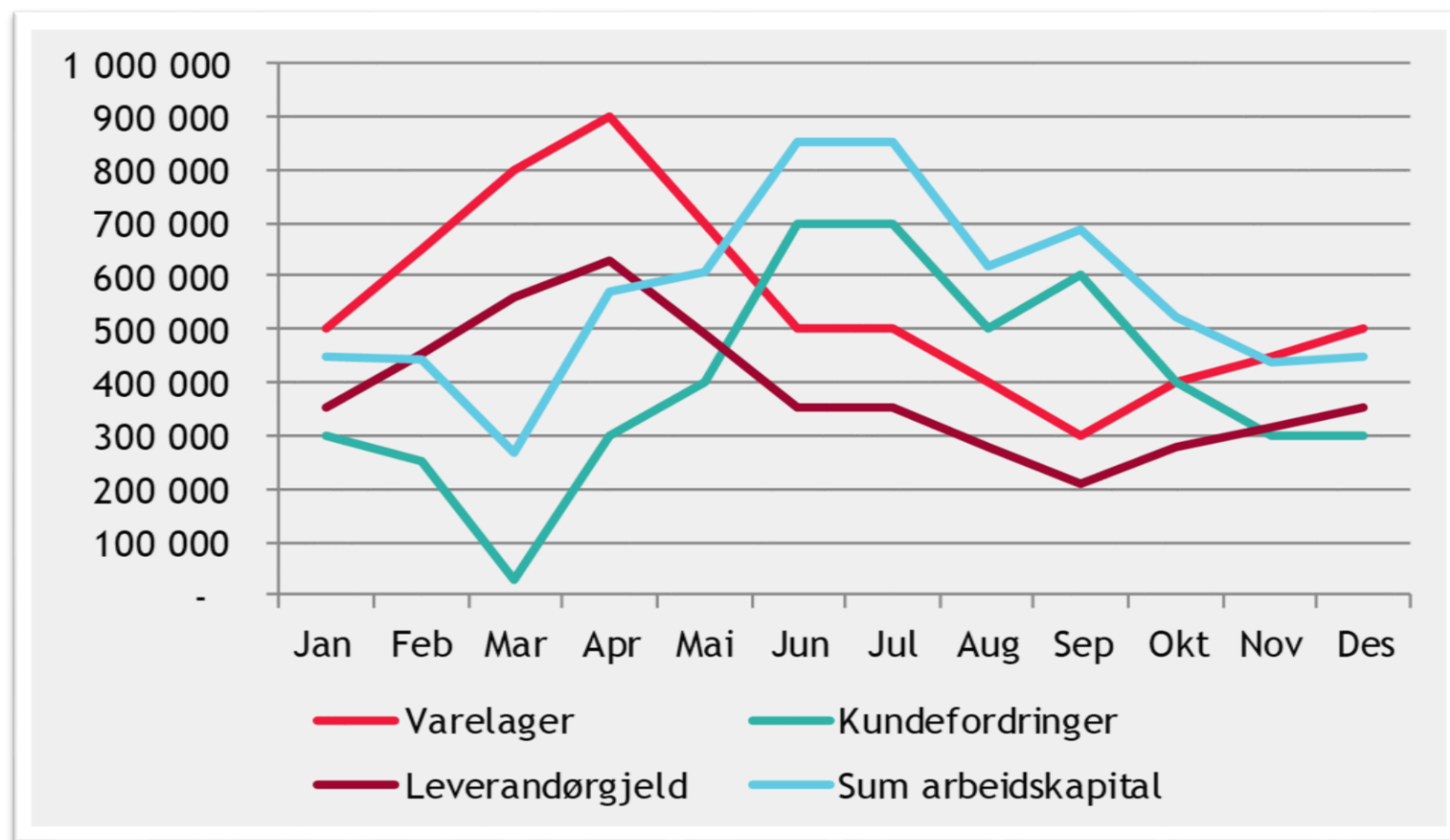
Bedriftens arbeidskapital

	31.12.12	31.12.11
Driftsmidler	933 400	172 400
Varer	600 000	164 621
Fordringer	989 196	689 141
Bank og kontanter	356 954	1 141 916
Sum eiendeler	2 879 550	2 168 077
Aksjekapital	100 000	100 000
Annen egenkapital	738 430	331 630
Sum egenkapital	838 430	431 630
Gjeld til kredittinstitusjon	1 000 000	700 000
Leverandørgjeld	388 000	240 832
Offentlig gjeld	367 030	379 562
Skyldig lønn	250 000	358 077
Annen gjeld	36 090	57 976
Sum gjeld	2 041 120	1 736 447
Sum egenkapital og gjeld	2 879 551	2 168 077
Arbeidskapital	905 030	959 230

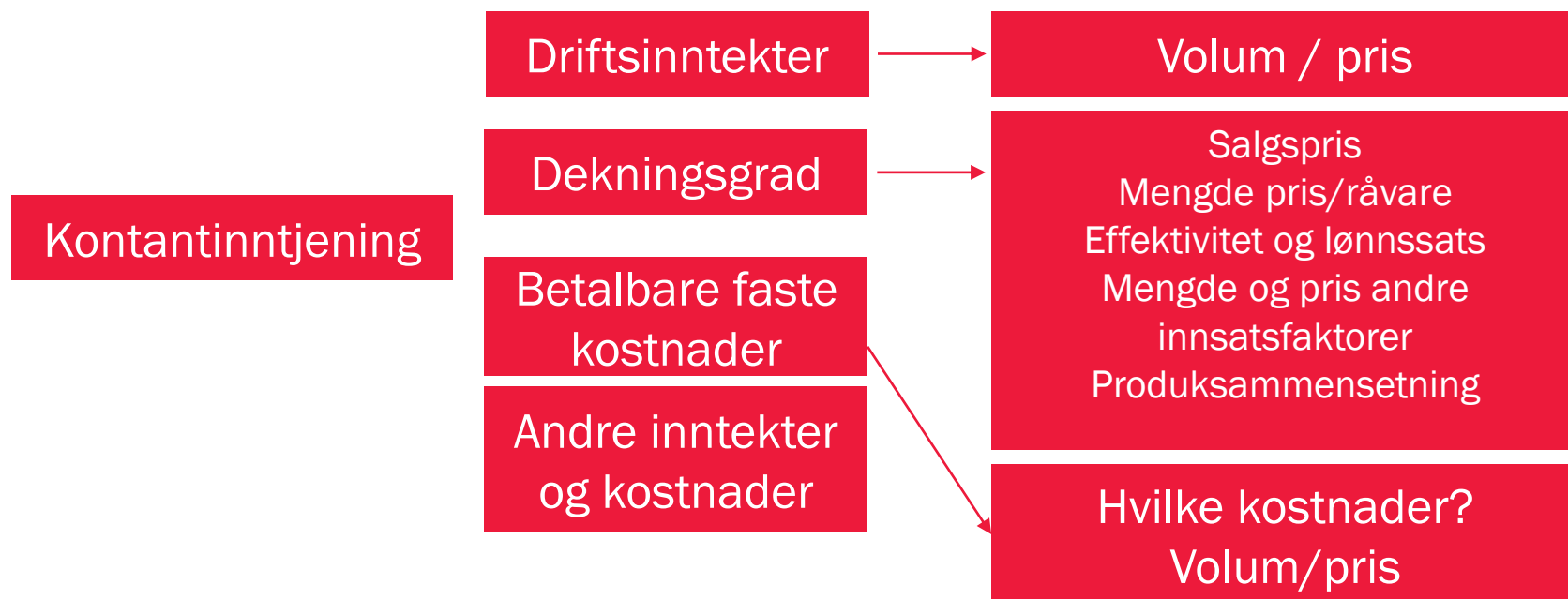
	2012	2011
Salgsinntekt	7 000 000	4 750 000
Annen driftsinntekt	500 000	475 000
Driftsinntekter	7 500 000	5 225 000
Varekostnad	4 470 000	2 821 500
Lønnskostnad	1 100 000	1 045 000
Avskrivning	465 000	156 750
Annen driftskostnad	750 000	522 500
Driftskostnader	6 785 000	4 545 750
Driftsresultat	715 000	679 250
Driftsmargin	9,5 %	13,0 %
Annen finansinntekt	300 000	570 000
Annen finanskostnad	-450 000	-332 500
Netto finansposter	-150 000	237 500
Resultat før skattekostnad	565 000	916 750
Skattekostnad	158 200	256 690
Årsresultat	406 800	660 060

Bedriftens arbeidskapital

- Ha et bevisst forhold til at arbeidskapitalen kan svinge mye gjennom året. Her er eksempel på hvordan dette kan illustreres med graf:

En mulig fremgangsmåte for å analysere lønnsomhet og likviditet

Årsaker til dårlig likviditet

- Dårlig lønnsomhet
- Driftskapital brukt til investeringer
- Uheldig finansieringsstruktur
- Dårlige faktureringsrutiner
- Dårlige inkassorutiner
- Dårlig lagerstyring
- For lav kassekreditt
- Investeringer i maskiner og utstyr med lav utnyttelse

Kontantstrøm

- Dessverre ikke pliktig
- Svært nyttig
- En kontantstrømoppstilling kan blant annet avdekke dårlig resultat kvalitet i regnskapet.
 - Resultat kvalitet handler om i hvilken grad inntekts- og kostnadspostene i regnskapet reflekterer gode estimer for hvilke kontantstrømmer inntekts- og kostnadspostene vil frembringe.

Kontantstrøm

- Analysen blir vesentlig bedre når den følges over en viss tid. Et rent øyeblikksbilde kan ha svakheter som en analyse over tid kan avdekke. Viktige punkter en kontantstrømanalyse kan belyse, vil blant annet være:
 - Hvilken kontantstrøm genereres fra driften?
 - Dersom det er store avvik mellom driftsresultat og kontantstrøm fra drift, så bør dette undersøkes nærmere.
 - I hvilken grad dekkes netto erstatningsinvesteringer av kontantstrøm fra drift?
 - Hvordan er kontantstrømmen mellom foretaket og eierne?
 - Hva utgjør endringen i netto rentebærende gjeld?
 - Hvor stor er selskapets tilførte likviditet gjennom året?

Eksempel 1 kontantstrøm

RESULTATREGNSKAP	1998	1999	2000	2001
Sum salgsinntekter	122 716	220 681	334 496	784 328
Annen driftsinntekt	166 621	197 262	356 460	0
Sum driftsinntekter	289 337	417 943	690 956	784 328
Varekostnad	110 731	196 866	257 993	623 328
Lønnskostnader	19 938	32 517	60 198	66 291
Avskrivning varige driftsmidler/im. eiend.	4 993	8 706	16 070	11 337
Tap på fordringer	45			
Andre driftskostnader	135 652	155 280	315 335	36 805
Sum driftskostnader	271 359	393 369	649 596	737 761
Driftsresultat	17 978	24 574	41 360	46 567
Netto finans	- 2 457	- 5 279	- 7 963	- 15 119
Ordinært resultat før skattekostnad	15 521	19 295	33 397	31 448
Skattekostnad på ordinært resultat	0	8 440	11 303	15 705
Ordinært resultat	15 521	10 855	22 094	15 743

Eksempel 1 kontantstrøm

BALANSEREGNSKAP	1998	1999	2000	2001
Utsatt skattefordel	2 240	2 570	1 177	1 879
Goodwill	27 254	78 626	69 073	63 726
Sum immaterielle anleggsmidler	29 494	81 196	70 250	65 605
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	21 174	22 791	23 314	22 828
Driftsløsøre/inventar/verktøy/biler	2 475	9 688	11 194	10 588
Sum varige driftsmidler	23 649	32 479	34 508	33 416
Obligasjoner og andre langsiktige fordr.	12 170	37 622	61 635	125 328
Sum finansielle anleggsmidler		37 924	63 778	128 229
Sum anleggsmidler	65 313	151 599	168 536	227 250
Varelager	506	2 955	6 062	0
Kundefordringer	76 572	83 151	77 099	85 220
Andre fordringer	114 013	147 170	206 931	265 639
Kasse/Bank/Post	4 355	13 192	14 528	12 754
Sum omløpsmidler	195 446	246 468	304 620	363 613
Sum eiendeler	260 760	398 067	473 156	590 863

Eksempel 1 kontantstrøm

Sum innskutt egenkapital	4826	90 121	141 407	154 207
Opptjent egenkapital	78 450	17 735	26 522	35 358
Sum egenkapital	83 276	107 856	167 929	189 565
Pensjonsforpliktelser		115	1 748	3 368
Utsatt skatt	2 240	3 630	6 048	10 787
Pantegjeld/gjeld til kredittinstitusjoner	18 787	66 650	60 650	94 450
Sum langsiktig gjeld	22 185	70 395	68 446	108 605
Gjeld til kredittinstitusjoner		21 669	76 795	108 950
Leverandørgjeld	22 653	26 627	37 558	48 449
Betalbar skatt	3 312	2 030	7 261	11 596
Skyldige offentlige utgifter	3 633	4 766	9 891	10 710
Skyldig lønn og feriepenger	1 562			
Utbytte	6 635	9 375	7 703	6 323
Annen kortsiktig gjeld	89 818	155 349	97 573	106 665
Sum kortsiktig gjeld	155 299	219 816	236 781	292 693
Sum gjeld	177 484	290 211	305 227	401 298
Sum egenkapital og gjeld	260 760	398 067	473 156	590 863

Eksempel 1 kontantstrøm

Kontantstrømsanalyse	1998	1999	2000	2001
Ordinært resultat før skatt	13 521	19 295	33 397	31 448
Ekstraordinært resultat før skattekostnad			-3 612	
Periodens betalte skatter	-4 508	-3 312	-1 006	-6 231
Ordinære avskrivninger	4 992	8 706	16 070	11 337
Endring prosjekter i arbeid	-1 380	489	-3 107	6 062
Endring kundefordringer	-36 622	-6 579	6 052	-8 121
Endring leverandørgjeld	10 766	3 975	10 931	10 890
Forskjeller pensjon	-1 162	-517	1 280	1 538
Endring andre tidsavgrensninger	10 105	6 763	-110 770	-48 190
Kontantstrøm fra drift	-4 280	28 820	-50 765	-1 293

Eksempel 2 kontantstrøm

RESULTAT	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Totalinntekt	220 954	221 337	209 403	176 761	171 719	144 429	121 711
Salgsinntekter	220 851	220 293	208 554	176 371	171 681	144 429	121 711
Annen driftsinntekt	102	1 044	849	390	38	-	-
Varekostnad	167 216	163 234	155 051	130 568	123 077	109 113	94 129
Lønnskostnader	14 656	14 553	13 538	12 032	10 763	9 070	7 384
Avskrivninger	747	981	984	940	968	906	977
Annen driftskostnad	34 421	35 800	32 968	27 604	28 330	19 489	14 887
Driftsresultat	3 914	6 769	6 862	5 617	8 581	5 851	4 334
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	951	-	507	466	487	41	186
Annen renteinntekt	-	14	1	14	72	37	15
Annen finansinntekt	-	-	-	-	-	17	7
Rentekostnad til foretak i samme konsern	-	-	-	-	51	13	-
Annen rentekostnad	4 102	4 211	3 309	2 694	3 878	2 812	2 381
Annen finanskostnad	75	48	30	28	545	24	47
Ordinært resultat før skattekostnad	688	2 524	4 032	3 374	4 666	3 097	2 114
Skattekostnad på ordinært resultat	294	773	1 240	1 017	1 402	855	643
Ordinært resultat	394	1 751	2 792	2 358	3 264	2 242	1 471
Sum skatter	294	773	1 240	1 017	1 402	855	643
Årsresultat	394	1 751	2 792	2 358	3 264	2 242	1 471
Konsernbidrag	-	-	1 728	544	2 825	500	-
Overført annen egenkapital	394	1 751	1 064	1 814	439	1 742	1 471

Eksempel 2 kontantstrøm

EIENDELER	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
ANLEGGSMIDLER	34 030	31 150	28 396	27 434	23 580	19 598	13 980
Immaterielle eiendeler	-	-	74	103	204	292	320
--Utsatt skattefordel	-	-	74	103	204	292	320
Varige driftsmidler	2 391	3 255	16 392	15 413	12 736	10 991	10 014
--Driftsløsøre, inventar, verktøy etc	2 391	3 255	16 392	15 413	12 736	10 991	10 014
Finansielle anleggsmidler	31 639	27 895	11 930	11 918	10 640	8 314	3 645
--Investeringer i datterselskap	94	94	1 346	1 346	1 252	808	-
--Lån til foretak i samme konsern	16 775	13 709	9 410	9 910	8 055	5 393	1 290
--Lån til tilknyttet selskap	-	-	-	-	-	710	1 674
--Obligasjoner og andre fordringer	14 771	14 092	1 174	662	1 332	1 403	681
Andre anleggsmidler	(1)	-	-	-	1	1	1
OMLØPSMIDLER	114 721	106 429	95 000	75 488	64 979	55 210	49 208
Varer	79 861	69 816	63 436	55 490	43 576	38 576	33 980
--Lager ferdige varer	79 861	69 816	63 436	55 490	43 576	38 576	33 980
Fordringer	34 608	35 660	30 639	19 234	20 777	16 100	14 657
--Kundefordringer	31 389	32 379	26 638	14 060	19 345	14 006	10 595
--Andre fordringer	3 219	3 281	4 001	5 174	1 433	2 094	4 061
Bankinnskudd, kontanter og lignende	252	953	925	763	626	534	571
Andre omløpsmidler	-	-	-	1	(1)	-	1
SUM EIENDELER	148 751	137 579	123 396	102 922	88 559	74 808	63 188

Eksempel 2 kontantstrøm

GJELD & EGENKAPITAL	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
EGENKAPITAL	23 595	18 651	16 901	15 837	14 023	12 793	10 911
Innskutt egenkapital	12 550	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
--Selskapskapital	8 375	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
--Overkursfond	3 375	-	-	-	-	-	-
Opptjent egenkapital	11 045	10 651	8 901	7 837	6 023	4 793	2 911
--Annen egenkapital	11 045	10 651	8 901	7 837	6 023	4 793	2 911
GJELD	125 155	118 928	106 495	87 085	74 536	62 015	52 277
Langsiktig gjeld	35 605	38 609	34 910	35 559	28 733	16 754	16 285
--Avsetninger for forpliktelser	-	126	-	-	-	-	-
----Utsatt skatt	-	126	-	-	-	-	-
--Annen langsiktig gjeld	35 605	38 483	34 910	35 559	28 733	16 754	16 285
----Gjeld til kredittinstitusjoner (langsiktig)	27 920	31 640	31 950	34 770	27 979	14 871	16 285
----Øvrig langsiktig gjeld	7 685	6 843	2 960	789	754	1 883	-
Kortsiktig gjeld	89 550	80 319	71 585	51 526	45 803	45 261	35 992
--Gjeld til kredittinstitusjoner (kortsiktig)	26 402	24 215	19 035	9 830	7 486	16 352	11 824
--Leverandørgjeld	53 718	46 034	42 166	37 188	29 505	25 281	20 980
--Betalt skatt	420	573	539	704	79	687	918
--Skyldig offentlige avgifter	1 048	2 764	2 006	1 319	2 659	1 395	1 132
--Annen kortsiktig gjeld	7 962	6 733	7 839	2 485	6 074	1 546	1 138
GJELD OG EGENKAPITAL	148 751	137 579	123 396	102 922	88 559	74 808	63 188

Eksempel 2 kontantstrøm

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Resultat etter skatt	394	1 751	2 792	2 358	3 264	2 242	1 471
Avskrivninger	747	981	984	940	968	906	977
Betalbar skatt	(420)	(573)	(539)	(704)	(79)	(687)	(918)
Endring varelager	(10 045)	(6 380)	(7 946)	(11 914)	(5 000)	(4 596)	(33 980)
Endring kundefordringer	1 052	(5 021)	(11 405)	1 543	(4 677)	(1 443)	(14 657)
Endring leverandørgjeld	7 684	3 868	4 978	7 683	4 224	4 301	20 980
Endring andre tidsavgrensninger	(487)	(348)	6 041	(4 929)	5 792	671	2 270
Forenklet kontantstrøm fra drift	(1 075)	(5 722)	(5 095)	(5 023)	4 492	1 394	(23 857)

- Overskudd 8 år på rad før konkurs
- Gjennomgang av kontantstrøm og balanse:
 - Ikke positiv kontantstrøm fra drift
 - Stadig avhengig av kapital i form av lån eller egenkapital
 - Lageret spiser store deler av likviditeten
 - Trekk på kassekreditt er betydelig
 - Leverandørene blir en finansieringskilde

DNB

- **Hvordan unngå konkurs?**
- En hyppig årsak til konkurser er at bedriftens kontantstrømmer, også kalt cash flow, er ustabile. Dette fører til likviditetspress slik at bedriftens økonomi blir vanskelig å styre. Husk at det er innbetalingene av utestående fordringer og god kostnadskontroll som sikrer overlevelsen til din bedrift.
- **Pass på kontantstrømmene så unngår bedriften din å gå konkurs**

Agenda

- Utvelgelse, analyse og konklusjon
 - Relevante nøkkeltall
 - Analyse av lønnsomhet
 - Analyse av likviditet
 - **Analyse av soliditet**
 - Oppsummering

Soliditet – evne til å tåle tap

- Forteller hvilken ”støtpute” bedriften har mot fremtidige tap.
- Aksjeloven har strenge krav til aksjeselskapers kapital. Noen viktige bestemmelser hentet fra aksjeloven:

§ 3-4. Krav om forsvarlig egenkapital og likviditet

Selskapet skal til enhver tid ha en egenkapital og en likviditet som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.

§ 3-5. Handleplikt ved tap av egenkapital

Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av aksjekapitalen (ikke tatt med hele lovteksten)

Soliditet – evne til å tåle tap

- Nøkkeltall oppfølging av selskaps soliditet er derfor viktig av flere grunner:
 - Sørge for forsvarlig og sikker drift
 - Trygghet for ansatte
 - Forutsigbarhet ovenfor banken
 - Ikke tape egne investeringer
 - At kreditorer ikke skal tape penger på selskapet
 - Det er forbudt å drive virksomhet på kreditors regning
 - Oppfylle aksjelovens krav

Soliditet – evne til å tåle tap

- Nøkkeltall
 - **Egenkapitalprosent**, dvs. egenkapital/total kapital, bør minst være 30 %
 - **Gjeldsgrad** = gjeld/egenkapital
 - **Rentedekningsgrad** = (res f skatt+ finanskostnader)

finanskostnader

– (bør være > 3)

Årsaker til dårlig finansieringsstruktur og soliditet

- Investeringene er mangelfullt finansiert
- Unngå at egenkapitalinnsatsen av investeringer (25-40% av totalen) er trekk på kassekreditt eller tøying av leverandørkreditt
- Liten selvfinansieringsgrad
- Den kontantstrøm som bedriften selv genererer gjennom driften uttrykker bedriftens selvfinansieringsevne:
- Sterk ekspansjon med dårlig lønnsomhet
- Høyt salgsvolum med dårlig lønnsomhet

Oppsummering

- Regnskapsanalyse generelt øker vår forståelse
- Regnskapsbransjen bør ha det som en naturlig leveranse
- Skal gi beslutningsinformasjon til styret og eiere

- Sørg for at du har kontroll på regnskapsdataene.
- Unormale poster eller engangseffekter bør korrigeres for i analysen av selskaper. Det viktige er å vurdere fremtiden basert på forventninger om gjentakende effekter.
- Vær sikker på at du skjønner selskapets drift og bransjespesifikke forhold som må sees på i sammenheng med analysene. Kun analyse basert på regnskapet alene svekker analysene.
- Finn de gode nøkkeltallene som best forklarer utvikling og drift for ditt selskap. Dette bør avklares sammen med ledelsen og styret.
- Analyser utvikling over tid. Visualiser gjenre med bruk av grafer og søylediagrammer.
- Ha fokus på å avdekke negativ utvikling så tidlig som mulig. Spesielt gjelder dette likviditeten.

Takk for meg!

Håvard Hammertrø
Partner i BDO Innlandet - Hamar
Leder for revisjon

Statsautorisert revisor
Siviløkonom

Tidligere jobbet for:
Moelven Industrier ASA
KPMG

Havard.hammertro@bdo.no

917 71 625

